

P3.
7.
- I
1963:24

STATISTISKA MEDDELANDEN

8.5.1963

STATISTISKA CENTRALBYRÅN
BIBLIOTEKET
STOCKHOLM 27
I 1963:24

STATISTICAL REPORTS

~~Sverige~~

I
Utgivare: Statistiska centralbyrån, Stockholm

SCB

Dessa meddelanden ges ut intermitent. Prenumeration görs hos postanstalt, genom bokhandeln eller genom AB Nordiska Bokhandeln, Stockholm (postgiro nr 87, bankgiro nr 73-4066). Pris: helår 120 kr; lösnnummer 1 kr (om ej annat anges); undergrupp J, I, H och U: 40 kr (om ej annat anges); undergrupp Fi, B, R och V: 20 kr (om ej annat anges). Ansvarig utgivare: Gustaf Berglund, Statistiska centralbyrån, Fack, Stockholm 27.

These reports are issued from time to time by the Central Bureau of Statistics, Stockholm, Sweden. The reports may be obtained from Nordiska Bokhandeln, Stockholm, Sweden. Annual subscription: Sw. Kr. 120, Single issues: Sw. Kr. 1, Subgroups J, I, H, and U: Sw. Kr. 40, Subgroups Fi, B, R and V: Sw. Kr. 20. In rare cases special subscriptions may be quoted.

Ref: Amanuens
Bo Bergström
Tel: 630560/432

INDUSTRIPRODUKTIONENS VOLYM ÅR 1959

Production index numbers. Base year: 1935=100

Statistiska centralbyrån har beräknat industriproduktionens volym år 1959. Beräkningarna, som är baserade på industristatistiken för år 1959, är en fortsättning på kommerskollegii volymberäkningar med 1935 som basår. Resultatet av kommerskollegii beräkningar t.o.m. år 1958 återfinns i Kommersiella meddelanden.

Målsättningen för de nu avslutade beräkningarna har varit att i så stor utsträckning som möjligt anknyta till samma beräkningsmetoder som tidigare. Vissa modifikationer i beräkningsmetoderna har gjorts som en direkt följd av att den nya varunomenklatur som infördes 1959 i en del fall gjort det omöjligt att identifiera varupositionerna 1959 med tidigare använda varupositioner. Jämförbarhet har i dessa fall kunnat uppnås först genom att samman slå flera varupositioner. Denna aggregering gör det inte möjligt att hålla fast vid samma viktsystem som tidigare utan i stället har 1958 års priser införts som vikter då den procentuella volymförändringen för länken 1958-1959 har beräknats för en undergrupp. Denna förändring har sedan påkadjats såväl undergruppens indextal för 1958 som uppgiften om produktionens värde 1958 uttryckt i 1935 års priser.

Fördelen med att välja 1958 års priser som vikter är att en stor del av varuidentifieringen mellan 1958 och 1959 redan har gjorts i den tabell som finns utarbetad i SITC-nomenklaturen i industriberättelsen för år 1959. Denna tabell har lagts till grund för beräkningarna i de fall då direkt jämförbara siffror inte har kunnat erhållas mellan 1958 och 1959 för samma varupositioner som tidigare. På de punkter där SITC-tabellens varupositioner har kunnat uppdelas har detta skett emedan större detaljrikedom kan förväntas ge större precision och dessutom gör det möjligt att fullständigare utnyttja förekommande kvantitetsuppgifter. Index-talen för 1959 har alltså för industrins undergrupper beräknats med Laspeyres formel och med 1958 års priser som vikter. Då vissa varor saknar uppgift om producerad kvantitet har en deflatering gjorts till 1958 års prisnivå med hjälp av en på lämpligt sätt konstruerad prisindex.

För de flesta undergrupper gäller att endast ett fåtal varor saknar kvantitetsangivelse och prisindexen har då beräknats med Paasches formel på grundval av övriga varor i gruppen. Då samtliga eller flertalet varor i undergruppen saknar kvantitetsuppgift, har prisindexen konstruerats med ledning av prisutvecklingen på inputfaktorer, partiprisindex m.m. I dessa fall har dessutom en rimlighetsbedömning gjorts av den erhållna volymindexen genom att sammanväga vissa inputfaktorer till en inputindex.

Det varugrupperingsschema som har använts för att erhålla aggregat för de olika industrigrupperna ansluter sig nästan fullständigt till det grupperingsschema som tillämpades i industristatistiken intill år 1940 och som tidigare har använts vid volymbereäkningarna. I enstaka fall har den nya nomenklaturen nödvändiggjort flyttning av varor till en annan industrigrupp än tidigare.

Indextalen för industrins huvudgrupper och för hela industrin har sedan beräknats på samma sätt som tidigare, d.v.s. industriundergruppernas värdesummor för 1959 i 1935 års priser har sammanvägts till huvudgrupper med de fasta förädlingsvärdeskoefficienter som har använts vid tidigare beräkningar. Indextalet för hela industrin har erhållits genom att summera huvudgruppernas "nettosummor". Resultatet av dessa beräkningar framgår av tabell 1.

För att åskådliggöra olikartade utvecklingstendenser har liksom tidigare år indextal även beräknats efter en annan indelningsgrund. De olika undergrupperna har därvid sammanförts till tre huvudgrupper, nämligen konsumtionsvaruindustri, kapitalvaruindustri och exportvaruindustri samt en restgrupp "övrig industri". I KM 1939 nr 2 har redovisats hur denna fördelning skett. Resultat av denna fördelning framgår av tabell 2. Det bör observeras, att denna uppdelning på kapital- och konsumtionsvaruindustri skiljer sig från den som används i den månatliga industriproduktionsindexen.

I tabell 3 återfinns en jämförelse mellan de preliminära årsindextal som är baserade på de månatliga indexberäkningar, vilka t.o.m. 1962 utfördes av Industriens Utredningsinstitut och som fr.o.m. 1963 omhändertas av centralbyrån, och de nu avslutade definitiva årsindexberäkningarna. Månadsindexen baseras på uppgifter om produktionen - i allmänhet endast för de viktigaste varorna - eller på andra indikatorer på produktionsutvecklingen såsom sysselsättnings- och energiförbrukningsuppgifter. Indikatorerna härrör ofta från ett urval av företag. De definitiva årsindexberäkningarna bygger på hela den produktion som redovisas i industristatistiken.

¹ Förädlingsvärdeskoefficienten definieras vid dessa beräkningar som kvoten:

saluvärde - kostn. för råvaror, bränsle, elenergi o kapitalförslitn.
saluvärde

Av tabellen framgår att det för branscherna järnmalmsgruvor, järn- och metallverk, massaindustri samt pappersindustri föreligger god överensstämmelse i resultaten mellan den preliminära och den definitiva årsindexen. Detta beror på att den månadsstatistik som används för dessa branscher vid månadsindexberäkningarna i stort sett motsvarar de uppgifter på vilka den definitiva årsindexen baseras för motsvarande industrigrupper. De olikheter i resultat som föreligger beror till en del på att olika viktsystem användes vid de två beräkningarna. Månadsindexen har nämligen som viktbasår 1947 och förädlingsvärdeskoefficienterna är beräknade på industrins kostnader år 1945.

De markerade skillnader i resultat som i vissa fall föreligger för övriga branscher beror förutom på ovannämnda olikheter mellan viktsystemen i huvudsak på att månadsindexens indikatorer på produktionsutvecklingen lett till underskattningar. Detta gäller särskilt de fall då indikatorn utgjorts av sysselsättningen enbart eller i kombination med ett antagande om viss produktivtetsökning per år. Sålunda kan månadsindexens underskattning för hela industrin till stor del återföras till att som indikator för verkstadsindustrins produktionsutveckling används sysselsättningen kombinerad med ett antagande om en produktivtetsökning på 2,5 procent per år och att detta antagande visat sig vara för lågt för år 1959.

Tabell 1. Industriproduktionens beräknade värden branschvis åren 1958 och 1959 enligt 1935 års prisläge.

	Absoluta 1958	tal, mkr 1959	Index 1958	1935=100 1959	Procentuell förändring 1959/58
1. Malmbrytning och metallindustri	4.918,0	5.190,8	292	309	+ 6
Gruvor och an- rikningsverk	235,2	236,6	227	228	+ 1
Järn-och stålverk samt andra metall- framställningsverk	551,2	623,4	223	252	+ 13
Järn-och stålmanufaktur	712,6	757,5	245	260	+ 6
Mek. verkstäder, skepps- varv, el.verkstäder, in- strument och urfabriker	3.004,8	3.155,0	328	344	+ 5
Metallmanufaktur	371,7	378,8	260	265	+ 2
Guld- och silvervarufab.	42,5	39,5	250	233	- 7
2. Jord- och stenindustri	481,2	540,1	234	257	+ 10
Kolgruvor	3,9	3,5	90	80	- 11
Torvindustri	2,9	2,8	98	94	- 4
Stenindustri, kalk-o. kritbruk	80,4	86,0	189	202	+ 7
Cementfabriker	68,9	78,5	339	387	+ 14
Tegelbruk	37,4	41,5	104	115	+ 11
Porslins-, kakel-o. lergodsfab.	42,6	42,2	256	253	- 1
Glasindustri	61,3	68,7	214	240	+ 12
Annan jord-o. stenindustri	183,8	216,9	605	714	+ 18
3. Träindustri	661,3	671,1	188	193	+ 3
Sågverk och hyvlerier	216,2	198,9	97	89	- 8
Låd- o. fanérfabriker	30,8	32,0	257	267	+ 4
Snickeri- o. möbelfabriker	258,0	276,1	218	233	+ 7
Annan trävarufabrikation	156,3	164,1	524	550	+ 5
4. Pappers- o. grafisk industri	1.485,2	1.592,6	202	215	+ 6
Pappersmassefabriker	555,1	594,0	160	171	+ 7
Pappersbruk o. pappfabriker	402,0	447,8	211	234	+ 11
Kartongvarufabriker och annan pappersindustri	160,4	174,8	298	325	+ 9
Tapetfabriker	10,7	11,5	172	185	+ 8
Grafiska anstalter och boktryckerier	357,0	364,5	229	234	+ 2

Tabell 1 (forts.)

5. Livsmedelsindustri	2.394,8	2.496,6	211	219	+ 4
Kvarnrörelse	159,7	166,1	109	113	+ 4
Stärkelsefabriker	5,0	5,2	123	128	+ 4
Pressjästfabriker	11,8	12,1	158	162	+ 3
Bagerier och käxfabriker	233,8	237,8	244	248	+ 2
Sockerraffinaderier	103,3	103,8	119	120	+ 1
Choklad- och karamellfabriker	107,0	124,1	186	216	+ 16
Brännvinsbrännerier	25,9	20,0	207	160	- 23
Destilleringsverk	60,3	51,9	173	149	- 14
Bryggerier och mälterier	142,0	141,3	146	146	+ 0
Fabriker för andra dryckesvaror	101,6	111,8	444	489	+ 10
Tobaksfabriker	304,2	304,8	220	220	+ 0
Mejerier	277,5	271,7	152	149	- 2
Margarin- och flottfabriker samt talgraffinaderier	92,0	94,9	193	199	+ 3
Slakterier och charkuterier	493,0	528,5	298	320	+ 7
Fiskberedningsanstalter och konserverfabriker	73,6	85,8	348	406	+ 17
Annan livsmedelsindustri	204,1	236,8	296	343	+ 16
6. Textil- och beklädnadsindustri	993,9	1.060,7	168	182	+ 8
Bomullsindustri	271,3	302,0	186	207	+ 11
Linne-, hamp- och juteindustri	19,5	23,4	85	102	+ 20
Ylleindustri	117,1	123,7	108	114	+ 6
Trikåfabriker	92,4	94,2	125	128	+ 2
Band- och gardinfabriker samt snörmakerier	17,8	21,9	149	183	+ 23
Repslagerier och bindgarnsfab.	10,4	9,4	158	142	- 10
Sömnadsfabriker	369,9	384,0	191	198	+ 4
Hatt- och mössfabriker	14,0	12,7	92	84	- 9
Färgerier, blekerier och impregneringsfabriker	35,7	40,0	238	267	+ 12
Annan hithörande industri	45,8	49,4	436	473	+ 8
7. Läder-, hår- o. gummivaruindustri	519,4	515,6	282	279	- 1
Garverier	50,2	49,2	112	110	- 2
Päls- och skinnvarufabriker	55,4	54,3	350	343	- 2
Skofabriker	90,4	93,1	120	124	+ 3
Gummivaruindustri	270,2	259,4	596	573	- 4
Annan hithörande industri	53,2	59,6	215	241	+ 12

Tabell 1 (forts.)

6.

8. Kemisk-teknisk industri	1.125,1	1.241,6	403	443	+ 10
Färg- och fernissfabriker	124,9	153,6	560	689	+ 23
Olje-, tvål-, ljus- och parfymfabriker	382,1	419,2	403	442	+ 10
Konstgödsel-fabriker	39,9	43,0	272	294	+ 8
Kolnings- och trädestilla- tionsverk	41,4	41,8	461	466	+ 1
Krutbruk och andra spräng- ämnesfabriker	71,1	77,7	345	377	+ 9
Tändsticksfabriker	15,4	16,8	96	105	+ 9
Annan kemisk-teknisk industri	450,3	489,5	452	493	+ 9
1-8 Samtliga grupper	12.578,9	13.309,1	245	259	+ 6

Tabell 2. Industriproduktionens utveckling för viktigare användnings-
områden 1956 - 1959 (Indextal 1935 = 100)

	1956	1957	1958	1959
Konsumtionsvaruindustri	213	216	219	230
Kapitalvaruindustri	272	280	290	309
Exportvaruindustri	165	172	169	176
Övrig industri	350	374	392	424
Samtliga grupper	235	240	245	259

Tabell 3. Jämförelse mellan års- och månadsindex

Industrigrupper	Månadsindex Procentuell förändring 1958-1959	Årsindex Procentuell förändring 1958-1959
Hela industrin	+ 4	+ 6
Kapitalvaruindustrin	+ 3	+ 6
Konsumtionsvaruindustrin	+ 3	+ 5
Järnmalm-sgruvor	- 2	+ 0
Järn- och metallverk	+ 14	+ 13
Träindustri	- 6	+ 3
Massaindustri	+ 5	+ 7
Pappers- och pappindustri	+ 11	+ 11
Livsmedelsindustri	+ 1	+ 4
Textil- och sömnadsindustri	+ 5	+ 8
Läder- och skoindustri	- 3	+ 1